УДК 330.341.2:338.242.2

*М. М. Кулаєць,**к. е. н., професор, професор кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва, Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ, Україна**ORCID ID: 0000-0003-4077-7861**О. В. Фурсіна,**к. е. н., доцент кафедри міжнародної економічної та інвестиційної діяльності, Львівський національний університет імені І. Франка, м. Львів, Україна**ORCID ID: 0000-0002-8894-8706**Г. В. Дзегур,**к. е. н., асистент кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки, Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна**ORCID ID: 0000-0001-5955-3687**І. А. Гнатенко,**д. е. н., доцент, професор кафедри підприємництва та бізнесу, Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ, Україна**ORCID ID: 0000-0002-0254-2466**О. В. Валов,**аспірант кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва, Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ, Україна**ORCID ID: 0000-0001-7369-4435*

DOI: 10.32702/2306-6814.2021.23.25

КОНЦЕПЦІЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЄКТАМИ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ЗНАННЄВОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

M. Kulayets,

PhD in Economics, Professor, Professor of the Department of Public Administration, Management of Innovative Activity and Extension Service, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

O. Fursina,

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of International Economic and Investment Activity, Ivan Franko National University of Lviv, Lviv, Ukraine

G. Dzhegur,

PhD in Economics, Assistant of the Department of Public Management, Administration and International Economics, Bila Tserkva National Agrarian University, Bila Tserkva, Ukraine

I. Hnatenko,

Doctor of Economic Sciences, Associate Professor, Professor of the Department of Entrepreneurship and Business, Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv, Ukraine

O. Valov,

Postgraduate student of the Department of Public Administration, Management of Innovative Activity and Extension Service, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

THE CONCEPT OF STRATEGIC MANAGEMENT OF INNOVATIVE PROJECTS IN THE DEVELOPMENT OF KNOWLEDGE ECONOMY AND DECENTRALIZATION

У статті розглянуто концепцію стратегічного управління інноваційними проєктами в умовах розвитку знаннєвої економіки та децентралізації. У результаті проведеного дослідження запропоновано концепцію менеджменту симультанного стратегування грошових потоків на основі удосконаленого адаптивного ітеративно-інкрементального підходу Agile-mix. Зазначена модель на основі добору оптимальної сукупності економічно вигідних інноваційних проєктів, заснованих на ефективному виз-

наченні необхідного обсягу грошових коштів, дозволяє у процесі їх реалізації максимізувати прибутки усіх зацікавлених у цьому осіб. При оцінці економіко-математичної моделі симультанного стратегування грошових потоків у процесі здійснення інноваційної діяльності підприємств слід відзначити, що ітеративно-інкрементальний підхід її побудови дозволяє врахувати вплив фактору невизначеності та швидкозмінності інституціонального середовища, а розрахунок економічної ефективності інноваційних проєктів на основі визначення показників чистого дисконтованого доходу сприяє більш точному прогнозуванню їх результату. Зазначене дозволяє в процесі прийняття управлінських рішень менеджерами проєктів визначати необхідність використання аутсорсингу в інноваційній діяльності, адаптувати розроблені сценарії реалізації проєктів та своєчасно приймати рішення в умовах розвитку знаннєвої економіки та децентралізації.

As a result of the research the concept of management of simultaneous strategy of cash flows on the basis of the improved adaptive iterative-incremental approach Agile-mix is offered. This model based on the selection of the optimal set of cost-effective innovation projects, based on the effective determination of the required amount of money, allows in the process of their implementation to maximize the profits of all stakeholders. In addition, the proposed model serves as a tool for redistribution of financial, production and legal risks and negative environmental factors by monitoring them at intermediate stages of implementation of segments of the innovative project of the agricultural enterprise, as it performs selection functions within the strategy of developing innovative products having the lowest degree of risk of execution. When evaluating the economic-mathematical model of simultaneous cash flow strategizing in the process of innovative activities of agricultural enterprises, it should be noted that the iterative-incremental approach to its construction allows to take into account the influence of uncertainty and variability of the institutional environment. more accurate prediction of their outcome. This allows in the process of making managerial decisions by project managers to determine the need to use outsourcing in innovation, to adapt the developed scenarios for project implementation and make timely decisions depending on how environmental factors change. Taking into account the indicator of net discounted income by segments of the innovation project provides space for managing internal changes of the enterprise and increases its adaptive capacity due to the ability to adjust operating costs and determine the feasibility of already implemented and planned segments in the intermediate stages of the innovation project.

Ключові слова: концепція, стратегічне управління, інноваційні проєкти, розвиток, знаннєва економіка, децентралізація.

Key words: concept, strategic management, innovative projects, development, knowledge economy, decentralization.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Наявність значного теоретико-методологічного підґрунтя та практичних рішень щодо вирішення проблематики залучення фінансових джерел в інноваційні проєкти підприємств дещо спрощує розв'язування поставленої мети дослідження. Одночасно існує потреба об'єднання новітніх досягнень сучасного менеджменту в умовах активізації розвитку знаннєвої економіки та потреби в оновленні моделювання інноваційних систем та технологій управління у умовах відкритих ринкових економік та зростаючої конкуренції. Стимулювання та підтримка розвитку інноваційної діяльності підприємств є одним із головних заходів зміцнення продовольчої безпеки національних систем більшості країн світу, оскільки саме ефективне використання інновацій забезпечує високий рівень конкурентоспроможності аграрного виробництва, стимулює аграрних виробників до створення нових робочих місць, дозволяючи забезпе-

чувати безперебійні надходження у бюджети усіх рівнів, що сприяє підвищенню соціально-економічних гарантій населення. При цьому успішність ведення агробізнесу, заснованого на інноваціях, особливо на стартових етапах його реалізації залежить від наявності достатніх обсягів фінансових коштів та їх безперебійному надходженні протягом усього життєвого циклу розвитку підприємства. Складність ефективного стратегування грошових потоків в інноваційні проєкти підприємств полягає у необхідності одночасного врахування наявного фінансового забезпечення для реалізації інноваційних проєктів в умовах ризику, а також вирішення проблематики деформації, викривлення та низького рівня точності зовнішньої інформації, яка впливає на об'єктивність процесу прийняття управлінських рішень. Вирішити зазначене завдання можливо за допомогою запропонованої концепції вибору ефективних інноваційних проєктів в процесі реалізації симультанного стратегування грошових потоків, що дозволяє узгодити різні інноваційні проєкти між собою та визначити доцільні джерела залучення інвестицій відповідно кожного ета-

пу здійснення певного інноваційного проєкту, а також унеможлиблює виникнення ситуації перевищення витрат лімітованих фінансових коштів над їх надходженням. Зазначені факти актуалізують тему дослідження.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ, В ЯКИХ ЗАПОЧАТКОВАНО РОЗВ'ЯЗАННЯ ДАНОЇ ПРОБЛЕМИ І НА ЯКІ СПИРАЮТЬСЯ АВТОРИ, ВИДІЛЕННЯ НЕ ВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОЗНАЧЕНА СТАТТЯ

Дослідженню методів визначення фінансової спроможності, розподілу грошових коштів у процесі реалізації ризикованих інноваційних проєктів під час стратегування та проєктування підприємницької діяльності присвячено праці багатьох науковців [1—10]. Однак, розроблені даними науковцями моделі не дозволяють врахувати взаємозв'язки між різними інноваційними проєктами та специфікою їх грошового забезпечення при виборі оптимального проєкту або сукупності проєктів для подальшої реалізації. Варто зазначити про необхідність подальших досліджень у напрямі стратегування процесу прийняття обґрунтованих управлінських рішень у діяльності підприємств з урахуванням ризиків, аутсорсингу та конкуренції.

МЕТА СТАТТІ

Мета статті — дослідити концепцію стратегічного управління інноваційними проєктами в умовах розвитку знанневої економіки та децентралізації.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБґРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

На думку авторів, симультанне стратегування — це синхронізований процес управління інноваційними проєктами підприємств в умовах підвищених ризиків та конкуренції, направлений на впровадження у операційну діяльність сукупності заходів, інструментарію та принципів спрямованих на забезпечення безперебійності грошових потоків в інноваційні проєкти з можливістю залучення сторонніх організацій. Симультанне стратегування інноваційними проєктами підприємств пропонуємо реалізовувати на основі удосконаленого адаптивного ітеративно-інкрементального підходу Agile-mix. Необхідність використання якого полягає у формуванні оптимальної сукупності рентабельних інноваційних проєктів підприємств заснованих на ефективному визначенні необхідного обсягу грошових коштів, що дозволить у процесі їх реалізації максимізувати прибутки усіх зацікавлених у цьому осіб. Варто зазначити, що обов'язковими умовами зазначеного стратегування повинні бути: узгоджена між інвесторами та споживачами інформація щодо сукупності бажаних інноваційних та інвестиційних проєктів з визначеними термінами їх реалізації; дані проєкти в процесі господарської діяльності можуть реалізовуватися незалежно один від одного та мати різні терміни виробничого процесу, закінчення або комерціалізації; на кожному етапі реалізації інноваційного проєкту повинен забезпечуватися безпе-

ребійний рівень грошових надходжень, що передбачає високий рівень платоспроможності венчурного підприємства та ліквідності його коштів; визначальним критерієм при ухваленні управлінських рішень інвесторами та споживачами стосовно реалізації інноваційних проєктів є наявність в них високого рівня суспільної корисності, а для інвестиційних проєктів — отримання без затримок відсоткових платежів за користування фінансовими коштами або венчурним капіталом. Поетапне застосування інструментарію симультанного стратегування передбачає використання в діяльності підприємств аутсорсингу, що дозволить за рахунок використанням зовнішніх джерел залучати трудові ресурси до управління інноваційними проєктами в умовах недосконалої внутрішньої кадрової політики, підвищених ризиків та конкуренції.

З метою вирішення проблематики деформації, викривлення та низького рівня точності зовнішньої інформації, яка впливає на об'єктивність процесу прийняття управлінських рішень, а також факту ризикованого функціонування інноваційних підприємств у швидкозмінюваних інституціональних умовах ринкової економіки, вважаємо за необхідне у процесі формування економіко-математичної моделі симультанного стратегування грошових потоків в інноваційні проєкти підприємств використовувати у менеджменті проєктів удосконалений авторами адаптивний ітеративно-інкрементальний підход Agile-mix. Методологія, функції, принципи та цілі даного підходу, фундаментально засновані на теорії Agile Manifesto щодо управління проєктами у ризикованому швидкозмінному середовищі та обмеженості інформації, розробленому групою програмістів у 2001 році [2]. Водночас удосконалений авторами підхід Agile-mix полягає у інваріантній сегментації реалізації проєкту за окремими частинами з використанням у процесі проєктного менеджменту авторських міх-принципів. Сегментація проєктів передбачає їх подальше поєднання у єдине ціле, що передбачає логічне закінчення реалізації проєкту інвесторами та підприємцями. Це дозволяє управління, який відповідає за реалізацію проєкту в процесі його сегментного розподілу швидко отримувати, накопичувати, критично аналізувати та використовувати інформацію на кожному етапі життєвого циклу проєкту. Крім того, реалізація міх-принципів дозволяє менеджеру підприємства приймати ефективні рішення щодо необхідності корегування виробничих програм, залучення додаткових ресурсів в умовах аутсорсингу, удосконалення маркетингової політики, зміни виконавців, необхідності диверсифікації виробництва стосовно проєктів, які планується реалізовувати. Використання у діяльності підприємств авторського підходу Agile-mix дозволяє менеджеру реактивно реагувати на зовнішні та внутрішні зміни в умовах реалізації інноваційних проєктів та швидко адаптувати розгалужені складові проєктів до цих змін.

В умовах неоднозначності та різноманітності наслідків від операційного процесу спрямування грошових коштів у створення, впровадження та комерціалізацію інноваційного товару (роботи, послуги) їх інкрементування неможливо описати у вигляді єдиного ланцюгу цінностей управлінських дій в традиційній концепції проєктного менеджменту. Більш правильним буде впро-

Рис. 1. Архітектура процесу симультанного стратегування грошових потоків в інноваційні проекти підприємств у межах ітеративно-інкрементального підходу Agile-mix

Джерело: запропоновано авторами.

вадження в проєктний менеджмент удосконалений авторами адаптивний ітеративно-інкрементальний підхід Agile-mix, який передбачає систематичне застосування вперше впроваджених у цьому підході принципів: диференціації (сегментації грошових потоків відносно етапів реалізації інноваційного проєкту та їх засвоєння після розрахунку рентабельності кожної складової проєкту); конвергенції (наближення логіки розподілу менеджерами грошових потоків в інноваційні проєкти, з урахуванням інституціональних змін певного стану, зовнішнього середовища за умов якого, здійснюється діяльність підприємства). У зв'язку з цим, у процесі формування економіко-математичної моделі реалізації ітеративно-інкрементального підходу Agile-mix на основі принципів диференціації та конвергенції пропонується враховувати поліваріантність стану зовнішніх чинників впливу на здійснення інноваційної діяльності підприємств. При цьому протягом життєвого циклу реалізації інноваційного проєкту кожне джерело грошового потоку спрямованого в інновації розраховується, як сальдо доходів і операційних витрат на заплановані виробничі або невиробничі роботи, необхідні для здійснення запланованої інноваційної діяльності.

Після визначення менеджерами поліваріантності стану зовнішніх чинників впливу на здійснення іннова-

ційної діяльності підприємств (реалізації принципу конвергенції) існує потреба у конкретизації сукупності інноваційних проєктів та синхронного їх забезпечення грошовими коштами протягом усього періоду. Зазначені дії дозволяють реалізувати інноваційні проєкти з мінімальними ризиками за рахунок конкретизації впливу на проєкти різних варіантів розвитку подій в інституціональному оточенні підприємств та за допомогою обчислення альтернативних джерел фінансування або розмірів грошових потоків для кожної інноваційного проєкту за різних сценаріїв змін зовнішнього оточення, які можуть виникнути у процесі реалізації проєкту. У такому контексті менеджерам важливо передбачити всі можливі сценарії реалізації інноваційних проєктів з урахуванням зовнішніх чинників впливу, конкуренції та ризиків. Далі за кожним сценарієм трансформацій зовнішнього середовища для зменшення ризиків необхідно на мікрорівні визначити стратегії реалізації кожного інноваційного проєкту та зміни його грошових потоків у разі необхідності. Тобто, виходячи із можливих наслідків для підприємницької діяльності за рахунок настання певних подій, слід передбачити розподіл фінансових ризиків для всіх підприємницьких проєктів за рахунок обчислення такого обсягу коштів, які у подальшому будуть використані в якості вихідних даних для побудови

економіко-математичної моделі симульованого стратегування грошових потоків в інноваційні проекти. Архитектоніку симульованого стратегування грошових потоків в інноваційні проекти підприємств на основі використання принципів диференціації та конвергенції в межах ітеративно-інкрементального підходу Agile-mix відображено на рисунку 1.

Відповідно до рисунка 1, при використанні симульованого стратегування грошових потоків в інноваційні проекти підприємств на основі використання принципів диференціації та конвергенції в межах ітеративно-інкрементального підходу Agile-mix пропонується поєднання виконання інноваційних проектів, які слід реалізовувати окремо, з подальшим їх поєднанням та застосуванням аутсорсингу. При цьому кожному сегменту розподіленого інноваційного проекту повинен відповідати певний обсяг грошових коштів, що спрямовується передусім на зменшення фінансових ризиків підприємств або їх перерозподіл у процесі виконання даного сегменту проекту та, по-друге, на забезпечення прибутку для інвестора за рахунок ефективної реалізації інноваційного проекту загалом. Проміжний етап фінансового забезпечення інноваційного проекту передбачає необхідність проведення оцінювання ефективності його реалізації, після чого отримані результати будуть використанні менеджером проекту або іншими відповідальними особами для прийняття управлінських рішень та подальшого формування стратегії щодо перегляду обраних операційних дій або зміни джерел та обсягів їх фінансування. Реалізація підходу Agile-mix на етапі завершення проекту передбачає поєднання його сегментів та розрахованих за ними результатів у єдине ціле та обґрунтування підсумкового висновку щодо доцільності виконання інноваційного проекту у цілому. Крім цього, важливою умовою забезпечення підходу Agile-mix протягом життєвого циклу інноваційного проекту є збереження платоспроможності та ліквідності венчурного підприємства, а у разі його банкрутства — пошук менеджером підприємства додаткових фінансових джерел, тобто витрати на виконання кожного з сегментів проекту не повинні перевищувати доходів від реалізації останніх.

Визначати рівень економічної ефективності сегментів інноваційного проекту пропонуємо шляхом розрахунку показника чистого дисконтованого доходу для кожного з них за формулою (1):

$$NPV_{S_n} = SFP_n^{Inc} * (1 + r_n)^{-t} - SFP_{n_{PLAN}}^{Cost} * (1 + r_n)^{-t} \quad (1),$$

де SFP_n^{Inc} — запланований розмір доходів від виконання n-го сегменту інноваційного проекту;

$SFP_{n_{PLAN}}^{Cost}$ — запланований розмір операційних витрат на виконання n-го сегменту інноваційного проекту;
t — часова межа (життєвий цикл або його стадії), протягом якого відбувається реалізація n-го сегменту інноваційного проекту.

r_n — ставка дисконтування з урахуванням інфляції за часову межу t (життєвий цикл або його стадії), що розраховується за формулою (2):

$$r = r_{nom} - I_t \quad (2),$$

де r_{nom} — номінальна процентна ставка за часову межу t (життєвий цикл або його стадії);

I_t — очікуваний за певну часову межу t (життєвий цикл або його стадії) темп інфляції.

Реалізація принципу диференціації в межах ітеративно-інкрементального підходу Agile-mix у симульованому стратегуванні передбачає посегментне виконання інноваційного проекту з використанням карти ризиків та аутсорсингу, відповідно до рисунка 1. У зв'язку зі змінами стратегії менеджменту підприємства внаслідок реагування на зовнішнє оточення для отримання запланованого розміру грошових надходжень може виникати необхідність збільшення або зменшення запланованих обсягів операційних витрат (ΔSFP_n^{Cost}) за рахунок прийняття менеджерами проекту відповідних управлінських рішень, заснованих на отриманій на проміжних етапах виконання певного сегменту вхідної інформації щодо зміни протягом часової межі t (життєвого циклу або його стадії) структури та/або ступеню впливу на нього фінансових, виробничих, юридичних ризиків або інших чинників зміни зовнішнього середовища підприємства загалом (3):

$$\Delta SFP_n^{Cost} = SFP_{n_{FACT}}^{Cost} - SFP_{n_{PLAN}}^{Cost} \quad (3),$$

де $SFP_{n_{FACT}}^{Cost}$ — фактичний розмір операційних витрат на виконання n-го сегменту інноваційного проекту, що визначається за формулою (4):

$$SFP_{n_{FACT}}^{Cost} = SFP_{n_{PLAN}}^{Cost} * (1 + (\sum_{i=1} \Delta R_i^{Fin} * \sum_{i=1} \Delta R_i^{Prod} * \sum_{i=1} \Delta R_i^{Law}) * K_{res}^{Cost}) \quad (4),$$

де ΔR_i^{Fin} — змінна межа (у відносному вимірі) періоду t значення вірогідності настання i-того типу фінансових ризиків, що визначається за допомогою формування карти фінансових ризиків та у разі необхідності залучення на умовах аутсорсингу фахівців-експертів. Така межа розраховується як відношення фактичного

показника до базового: $\Delta R_i^{Fin} = \frac{R_{i_{fact}}^{Fin}}{R_{i_b}^{Fin}}$;

ΔR_i^{Prod} — змінна межа (у відносному вимірі) періоду t значення вірогідності настання i-того типу виробничих ризиків, що визначається за допомогою формування карти виробничих ризиків та у разі необхідності залучення на умовах аутсорсингу фахівців-експертів. Така межа розраховується як відношення фактичного показника до базового та дорівнює:

$$\Delta R_i^{Prod} = \frac{R_{i_{fact}}^{Prod}}{R_{i_b}^{Prod}}$$

ΔR_i^{Law} — змінна межа (у відносному вимірі) періоду t значення вірогідності настання i-того типу юридичних ризиків, що визначається за допомогою формування карти юридичних ризиків та у разі необхідності залучення на умовах аутсорсингу фахівців-експертів. Така межа розраховується як відношення фактичного показ-

ника до базового та дорівнює: $\Delta R_i^{Law} = \frac{R_{i_{fact}}^{Law}}{R_{i_b}^{Law}}$

K_{res}^{Cost} — коефіцієнт вартості основних засобів підприємства, що залишається після негативного впливу фінансових, виробничих, юридичних ризиків і чин-

ників інституціонального середовища, та дорівнює різниці між початковою вартістю основних засобів (P'_{res}) та їх фактичною вартістю (P''_{res}): $K_{res}^{Cost} = P'_{res} - P''_{res}$. Враховуючи математичні вирази (3) та (4), розрахунок показника чистого дисконтованого доходу для n -го сегменту інноваційного проєкту за умов використання принципу диференціації матиме вигляд (5):

$$\begin{aligned} NPV_{S_n} &= SFP_n^{Inc} * (1 + r_n)^{-1} - (SFP_{PLAN}^{Cost} - \Delta SFP_n^{Cost}) * (1 + r_n)^{-1} = \\ &= SFP_n^{Inc} * (1 + r_n)^{-1} - \left(SFP_{PLAN}^{Cost} - SFP_{PLAN}^{Cost} * (1 + \sum_{i=1}^n \Delta R_i^{Fin} * \sum_{i=1}^n \Delta R_i^{Prod} * \sum_{i=1}^n \Delta R_i^{Law}) * K_{res}^{Cost} \right) * (1 + r_n)^{-1} \end{aligned} \quad (5)$$

Реалізація ітеративно-інкрементального підходу Agile-mix у симультанному стратегуванні передбачає необхідність розрахунку чистого дисконтованого доходу для кожного сегменту проєкту за умов використання принципу диференціації. Причому існує потреба їх порівняння між собою та подальшої конвергенції до найбільш доцільних інвестиційних проєктів відтворених у підприємстві, з метою зменшення ризикованості, підвищення прибутковості від операційної діяльності в межах проєктного менеджменту. Водночас зазначений показник для інноваційного проєкту в цілому (NPV_X) можна розрахувати за наступною формулою (6):

$$\begin{aligned} NPV_X &= SFP_1^{Inc} * (1 + r_1)^{-1} - (SFP_{PLAN}^{Cost} - \Delta SFP_1^{Cost}) * (1 + r_1)^{-1} + \\ &+ SFP_2^{Inc} * (1 + r_2)^{-2} - (SFP_{PLAN}^{Cost} - \Delta SFP_2^{Cost}) * (1 + r_2)^{-2} + \dots + SFP_n^{Inc} * (1 + r_n)^{-n} - (SFP_{PLAN}^{Cost} - \Delta SFP_n^{Cost}) * (1 + r_n)^{-n} \end{aligned} \quad (6)$$

Таким чином, з урахуванням реалізації запропонованої економіко-математичної моделі симультанного стратегування грошових потоків в інноваційні проєкти підприємства в межах ітеративно-інкрементального підходу Agile-mix формується подальша стратегія розробки перспективних та окупних інноваційних товарів (робіт, послуг) підприємств з урахуванням чинників зовнішнього середовища, змін у інституціональному середовищі.

ВИСНОВКИ З ПРОВЕДЕНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ЦЬОМУ НАПРЯМІ

У результаті проведеного дослідження запропоновано концепцію менеджменту симультанного стратегування грошових потоків на основі удосконаленого адаптивного ітеративно-інкрементального підходу Agile-mix. Зазначена модель на основі добору оптимальної сукупності економічно вигідних інноваційних проєктів, заснованих на ефективному визначенні необхідного обсягу грошових коштів, дозволяє у процесі їх реалізації максимізувати прибутки усіх зацікавлених у цьому осіб. Крім того, запропонована модель служить інструмен-

том перерозподілу фінансових, виробничих та юридичних ризиків та негативних чинників зовнішнього середовища шляхом здійснення їх моніторингу на проміжних етапах виконання сегментів інноваційного проєкту підприємства, оскільки виконує функції з відбору в рамках стратегування доцільних для розробки інноваційних товарів, що мають найнижчий ступень ризиковості виконання.

При оцінці економіко-математичної моделі симультанного стратегування грошових потоків в процесі здійснення інноваційної діяльності підприємств слід відзначити, що ітеративно-інкрементальний підхід її побудови дозволяє врахувати вплив фактору невизначеності та швидкозмінності інституціонального середовища, а розрахунок економічної ефективності інноваційних проєктів на основі визначення показників чистого дисконтованого доходу сприяє більш точному прогнозуванню їх результату. Зазначене дозволяє в процесі прийняття управлінських рішень менеджерами проєктів визначати необхідність використання аутсорсингу в інноваційній діяльності, адаптувати розроблені сценарії реалізації проєктів та своєчасно приймати рішення в залежності від того, як змінюються чинники зовнішнього середовища. Урахування показника чистого дисконтованого доходу за сегментами інноваційного проєкту надає простір для керування внутрішніми змінами підприємства та підвищує його адаптаційні можливості за рахунок наявності можливості корегувати операційні витрати та визначати доцільність вже проведених та запланованих на майбутнє заходів з реалізації сегментів на проміжних етапах виконання інноваційного проєкту.

Література:

1. Гнатенко І.А. Визначення інновацій як інструментарію національного підприємництва. Науковий вісник Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Серія "Економіка". 2018. Т. 23. Вип. 5 (70). С. 38—42.
2. Гнатенко І. Вплив національного інноваційного підприємництва на сталий розвиток ринку праці. Вісник Херсонського державного університету. 2018. № 32. С. 69—72.
3. Гнатенко І.А. Методологічні основи інституціонального аналізу національної системи інноваційного підприємництва. Науковий журнал "Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії". 2018. № 6 (18). С. 70—74.
4. Зось-Кіор М. В. Мотиваційні аспекти управління еколого-економічним потенціалом аграрних підприємств. Науковий вісник ПУЕТ. № 1(97). 2020. С. 26—31.
5. Зось-Кіор М.В. Оцінка персоналу організації в системі корпоративного тайм-менеджменту. Економічний форум. 2020. № 3. С. 57—63.
6. Brockova K., Rossokha V., Chaban V., Zos-Kior M., Hnatenko I., Rubezhanska V. Economic mechanism of optimizing the innovation investment program of the development of agro-industrial production. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development. 2021. Vol. 43. № 1. P. 129—135.
7. Mayovets Y., Vdovenko N., Shevchuk H., Zos-Kior M., Hnatenko I. Simulation modeling of the financial

risk of bankruptcy of agricultural enterprises in the context of COVID-19. Journal of Hygienic Engineering and Design. 2021. Vol. 36. P. 192—198.

8. Rakhmetulina Z., Pokataieva O., Trokhymets O., Hnatenko I., Rubezhanska V. Optimization of the structure of an innovative cluster on a competitive basis in a free market. Financial and credit activities: problems of theory and practice. 2020. Vol. 4. № 35. P. 238—247.

9. Zherdetska L., Diatlova Y., Diatlova V., Derkach J., Goncharenko A. Zos-Kior M. Digital banking in the marketing mix and human resource management: improving the approach to the assessment as an innovative component. Laplage in Journal. 2021. Vol. 7 (3A). P.111—119.

10. Zos-Kior M., Hnatenko I., Isai O., Shtuler I., Samborskyi O., Rubezhanska V. Management of Efficiency of the Energy and Resource Saving Innovative Projects at the Processing Enterprises. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development. 2020. Vol. 42. № 4. P. 504—515.

References:

1. Hnatenko, I. (2018), "Definition of innovations as tools of national entrepreneurship", Naukovyy visnyk Odes'koho natsional'noho universytetu imeni I. I. Mechnykova. Seriya "Ekonomika", vol. 23, 5 (70), pp. 38—42.

2. Hnatenko, I. (2018), "The Impact of National Innovative Entrepreneurship on Sustainable Development of the Labor Market", Visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu-Bulletin of the Kherson State University, vol. 32, pp. 69—72.

3. Hnatenko, I. (2018), "Methodological bases of institutional analysis of the national system of innovative entrepreneurship", Ekonomichnyy visnyk Zaporizkoi derzhavnoi inzhenernoi akademiji-Economic Bulletin of Zaporizhzhya State Engineering Academy, vol. 6 (18), pp. 70—74.

4. Zos-Kior, M. (2020), "Motivational aspects of management of ecological and economic potential of agricultural enterprises", Naukovyy visnyk PUET. Seriya "Ekonomichni nauky". vol. 1 (97), pp. 26—31.

5. Zos-Kior, M. (2020), "Evaluation of the organization's personnel in the system of corporate time management", Ekonomichnyy forum, vol. 3, pp. 57—63.

6. Brockova, K., Rossokha, V., Chaban, V., Zos-Kior, M., Hnatenko, I. and Rubezhanska, V. (2021), "Economic mechanism of optimizing the innovation investment program of the development of agro-industrial production", Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development, vol. 43.1, pp. 129—135.

7. Mayovets, Y., Vdovenko, N., Shevchuk, H., Zos-Kior, M. and Hnatenko, I. (2021), "Simulation modeling of the financial risk of bankruptcy of agricultural enterprises in the context of COVID-19", Journal of Hygienic Engineering and Design, vol. 36, pp. 192—198.

8. Rakhmetulina, Z., Pokataieva, O., Trokhymets, O., Hnatenko, I. and Rubezhanska, V. (2020), "Optimization of the structure of an innovative cluster on a competitive basis in a free market", Financial and credit activities: problems of theory and practice, vol. 4.35, pp. 238—247.

9. Zherdetska, L., Diatlova, Y., Diatlova, V., Derkach, J., Goncharenko, A. and Zos-Kior, M. (2021), "Digital banking in the marketing mix and human resource management: improving the approach to the assessment as an innovative component", Laplage in Journal, vol. 7(3A), pp. 111—119.

10. Zos-Kior, M., Hnatenko, I., Isai, O., Shtuler, I., Samborskyi, O. and Rubezhanska, V. (2020), "Management of Efficiency of the Energy and Resource Saving Innovative Projects at the Processing Enterprises", Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development, vol. 42.4, pp. 504—515.

Стаття надійшла до редакції 17.11.2021 р.

Науково-практичний журнал «ЕКОНОМІКА ТА ДЕРЖАВА»

Виходить 12 разів на рік

**наукове фахове видання України
З ПИТАНЬ ЕКОНОМІКИ
(Категорія «Б»)**

Наказ Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 №1643

Спеціальності — **051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.**

www.economy.in.ua

e-mail: economy_2008@ukr.net

тел.: (044) 223-26-28

(044) 458-10-73

Передплатний індекс: 01751